

วารสารปรัชญาอาศรม

Journal of Prajna Ashram

ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 | กรกฎาคม - ธันวาคม 2569

Vol. 8 No. 2 | July - December 2026

अनिच्छं

अनन्य

प्रतिचक्षमुष्पाद

บัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ 139 ถนนสุเทพ
ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 20500 โทรศัพท์ 053-278967 ต่อ 311

ISSN : 2774 - 0986 (Print)

ISSN : 2774 - 0994 (Online)

วารสารปรัชญาอาศรม

Journal of Prajna Ashram

ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 (กรกฎาคม - ธันวาคม) 2569

Vol. 8 No.2 (July - December) 2026

วัตถุประสงค์

วารสารปรัชญาอาศรม เป็นวารสารวิชาการราย 6 เดือน ตีพิมพ์ปีละ 2 ฉบับระหว่างเดือน มกราคม – มิถุนายน และกรกฎาคม – ธันวาคม มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่บทความทางปรัชญา พุทธปรัชญา วัฒนธรรม ศาสนา มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ ศึกษา ศาสตร์ รัฐศาสตร์ และสหวิทยาการที่เกี่ยวข้อง โดยให้ความสำคัญกับการศึกษาวิจัย การตีความ และการวิพากษ์แนวคิดทางปรัชญา ทั้งในเชิงทฤษฎีและประยุกต์ โดยเฉพาะพุทธปรัชญา การเปรียบเทียบปรัชญาตะวันออก – ตะวันตก รวมถึงการบูรณาการกรอบคิดทางปรัชญากับประเด็นร่วมสมัย อาทิ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี และปัญญาประดิษฐ์ เพื่อขับเคลื่อนสังคมแห่งปัญญาในระดับชาติและนานาชาติ

บทความที่ส่งมาขอพิจารณาตีพิมพ์ต้องไม่เคยเผยแพร่หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาในวารสารอื่น และต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความและรูปแบบการอ้างอิงที่วารสารกำหนดอย่างเคร่งครัด

ทั้งนี้ ทศนะและความคิดเห็นที่ปรากฏในบทความวารสารปรัชญาอาศรม ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น และไม่ถือเป็นทศนะและความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการวารสารปรัชญาอาศรม

๑ เจ้าของ (Owner)

บัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่

139 ถนนสุเทพ ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200

053 - 278967, 053 - 270451 ต่อ 311

๑ ที่ปรึกษา (Advisors)

พระพรหมวัชรธีรอาจารย์, ศ. ดร.	อธิการบดี
พระสุธีวัชรบัณฑิต, ผศ. ดร.	รองอธิการบดี วิทยาเขตเชียงใหม่
พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ. ดร.	คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
พระปัญญาวัชรบัณฑิต, รศ. ดร.	รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
พระมหาเกรียงศักดิ์ อินทปญโญ, ดร.	ผู้อำนวยการส่วนงานบริหาร สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์

๑ บรรณาธิการบริหาร (Executive Editor)

พระวิสุทธิ จิตวิสุทธิโธ, ผศ. ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่

๑ หัวหน้ากองบรรณาธิการ (Chief Editor)

พระครูปริยัติเจตยานุรักษ์, ผศ. ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่

๑ กองบรรณาธิการ (Editorial Board)

ดร. พิสิฐ โคตรสุโพธิ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขต เชียงใหม่
พระครูประวิตร วรานุยุต, ผศ. ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขต เชียงใหม่
พระอธิวัฒน์ รตนวณโณ, ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขต เชียงใหม่
ผศ. ดร. ศิริศักดิ์ อภิศักดิ์มนตรี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขต เชียงใหม่
รศ. ดร.สัญญา สะสอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
รศ. ดร.วินิจ ฝาเจริญ	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ผศ. ดร.อุเทน ลาพิงค์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
ผศ. ดร.โพน นามณี	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ดร.ประสาน เล้าอรุณ
ผศ. ดร.ชัยณรงค์ ศรีมันตะ
ผศ. ดร.สยาม ราชวัตร
ดร.สงเสริม แสงทอง

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
มหาวิทยาลัยบูรพา
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

๑ ผู้ช่วยบรรณาธิการ (Assistant Editor)

พระครูปลัดธัมมธัมม์ โชติวิโส, ดร.   มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตเชียงใหม่

๑ ผู้ทรงคุณวุฒิภายในมหาวิทยาลัย

พระมหาเกรียงศักดิ์ อินทปญโญ, ดร.   มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พระครูสิริปริยัตยานุศาสตร์, ดร.   มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตเชียงใหม่
พระครูสิริบรมธาตุพิทักษ์, ผศ. ดร.   มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตเชียงใหม่
พระครูปริยัติเจตยานุรักษ์, ผศ. ดร.   มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตเชียงใหม่
พระวิสุทธิ จิตวิสุทธิ, ผศ. ดร.   มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตเชียงใหม่
พระครูปลัดธัมมธัมม์ โชติวิโส, ดร.   มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตเชียงใหม่
พระอธิวัฒน์ รตนวณฺโณ, ดร.   มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตเชียงใหม่
รศ. ดร.สมบุญ ตาสนธิ   มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตเชียงใหม่
ผศ. ดร.เทพประวิณ จันทร์แรง   มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตเชียงใหม่
ผศ. ดร.ทิพาพรณ์ เยสุวรณ์   มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตเชียงใหม่
ดร.พิสิษฐ์ โคตรสุทธิ์   มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตเชียงใหม่

๑ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย

ศ. ดร.ฉลองเดช คุณานูมาต	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รศ. ดร.ทิพวรรณ ทั้งมั่งมี	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผศ. ดร.สยาม ราชวัตร	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รศ. ดร.สัญญา สะสอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
รศ. ลิปิกร มาแก้ว	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตล้านนา
ผศ. ดร.สุชาติ เศรษฐมาลินี	มหาวิทยาลัยพายัพ
ผศ. ดร.ชัยณรงค์ ศรีมันตะ	มหาวิทยาลัยบูรพา
ผศ. ดร.ประทีป พิษทองกลาง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตล้านนา
ผศ. ดร.สยาม ราชวัตร	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผศ. ดร.อุเทน ลาพิงค์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
ผศ. ดร.โผน นามมณี	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
รศ. ดร.วินิจ ผาเจริญ	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ผศ. ดร.ตระกูล ชำนาญ	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
ผศ. ดร.ประสิทธิ์ ชาระ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร
ดร.ส่งเสริม แสงทอง	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
พระวิฑูส ปกสุสรญาโณ, ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
ดร.ประสาน เล้าอรุณ	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
ดร.สุรัช พุดชู	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ดร.พิรภานุวัฒน์ ชื่นวงศ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
ดร.ธาวีษ ถนอมจิตต์	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

๑ ฝ่ายประสานงานและจัดการ (Coordination and Management)

พระครูปลัดจันทร โชติวิโส, ดร.

นายบุญมี แก้วตา

นายอำนาจ ใจยาว

๒ ฝ่ายกฎหมาย (Law Department)

นายปรัชญา สะท้อนพ่าย

๓ ฝ่ายพิสูจน์อักษร

นางสาวอรชร เรือนคำ

นางสาวสุรีย์ ศิริสุภา

นางสุพัตรา ปวนไผ่

๔ ออกแบบปก (Cover Designed)

พระครูปลัดจันทร โชติวิโส, ดร.

๕ จัดรูปเล่ม (Content Designed)

พระครูปลัดจันทร โชติวิโส, ดร.

๖ กำหนดออกเผยแพร่

ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม - มิถุนายน

ฉบับที่ 2 เดือน กรกฎาคม - ธันวาคม

๗ Website : <https://so09.tci-thaijo.org/index.php/jpar>

๘ Email.: prajnaashram@gmail.com

๙ หมายเลข ISSN : 2774-0986 (Print) | ISSN : 2774-0994 (Online)

สารบัญ

หน้า

- ๑ อุดมการณ์ทางการเมืองและสำนึกทางจริยศาสตร์ของคนต่างรุ่น
ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 1 - 14
Political Ideologies and Ethical Consciousness of
Different Generations in Local Administrative Organizations
ณวรา สุทธิกุล
สาธิต คำหน่อแก้ว
เทศบาลตำบลสันปูเลย
- ๑ โครงสร้างเชิงพื้นที่และการควบคุมทางจิตวิทยา:
การวิเคราะห์เชิงพฤติกรรมศาสตร์และปรัชญาการเมือง
ในสถานฝึกอบรมข้าราชการ 15 - 29
Spatial Structure and Psychological Control:
A Behavioral and Political Philosophical Analysis
in Official Training Centers
ภูเบศร์ ดีบะ
เทศบาลตำบลป่าสัก อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน
ศรีจันทร์ พูใจ
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เชียงใหม่
- ๑ การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมในการบริหารจัดการกองทุน
สวัสดิการชุมชน ตำบลน้ำคำ อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ 30 - 45
The Application of Buddhist Dhamma Principles in the
Management of the Nam Chum Community Welfare Fund,
Sung Men District, Phrae Province: A Philosophical Analysis
ประดิษฐ์ สีเหลือง
รวีโรจน์ ศรีคำภา
พระครูสุนทรธรรมนิทัศน์ เฉลิม บังเมฆ
บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

๑ ความย้อนแย้งแห่งอัตลักษณ์: มนุษย์ในฐานะภาวะทางจริยธรรม 46 - 62

จากมุมมองพุทธปรัชญาและอัตถิภาวนิยม

The Paradox of Identity: Humanity as a Moral Condition

from Buddhist Philosophy and Existentialist Perspectives

วิรัตน์ วิรุฬห์สกุลภิบาล

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

๑ จริยศาสตร์หน้าที่นิยมปะทะประโยชน์นิยม: 63 - 77

ภาวะกลืนไม่เข้าคายไม่ออกทางศีลธรรม

ของข้าราชการฝ่ายความมั่นคงในสถานการณ์วิกฤต

Deontological vs. Utilitarian Ethics:

The Moral Dilemmas of Security Officials in Crisis Situations

ชนากานต์ ศิริวัฒน์

สภากาชาดไทย

๑ ความย้อนแย้งเชิงจริยศาสตร์ในการบังคับใช้กฎหมาย 78 - 94

กับความอยู่รอดทางเศรษฐกิจของประชาชน:

กรณีศึกษาเจ้าหน้าที่รัฐส่วนท้องถิ่น

Ethical Paradox in Law Enforcement vs. Public Economic

Survival: A Case Study of Local Government Officials

ละออ กุแก้วเกษม

มูลนิธิพันธกิจล่อว์

สันติพงษ์ มูลฟอง

มูลนิธิเครือข่ายสถานะบุคคล

บุญช่วย ดุใจ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่

๑ ชีวการเมืองดิจิทัลและกลไกสอดส่องของรัฐสมัยใหม่: 95 - 108

การวิเคราะห์เชิงปรัชญาการเมืองต่อระบบการประเมินพลเมือง

ด้วยข้อมูลขนาดใหญ่

Digital Biopolitics and Modern State Surveillance Mechanisms:

A Political Philosophical Analysis of Big Data
Citizen Evaluation Systems

กชกร แก้วประดิษฐ์

ผู้บริหารและผู้จัดการด้านการเงินและทรัพยากรบุคคล
ของ บริษัทเซ็นออปติกส์ จำกัด

- ๑๑ จริยศาสตร์วิพากษ์ว่าด้วยแรงงานและการฟื้นฟูจิตสำนึกร่วม: 109 - 123
การตีความพรหมวิหาร 4 เพื่อก้าวพ้นความแปลกแยก
ในการทำงานร่วมสมัย

Critical Ethics of Labor and the Restoration of Collective Consciousness:
Reinterpreting the Four Brahmavihāras
to Transcend Alienation in Contemporary Work

วัชรกร กำแพงแก้ว

วิทยาลัยสงฆ์เชียงใหม่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย